

Játék

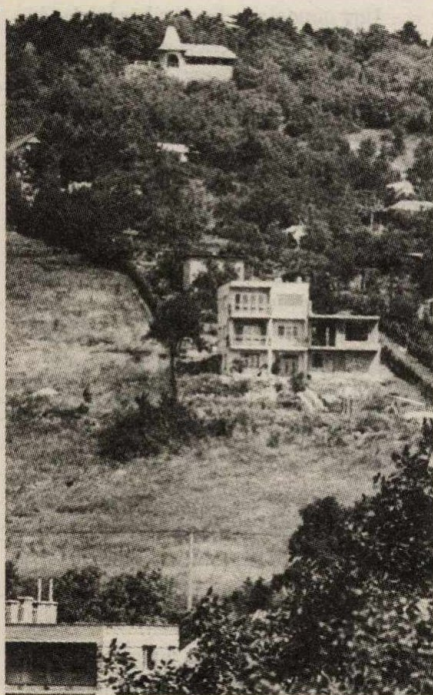
Ét matúra

A Látó-hegy

A Látó-hegy ma a főváros kedvelt kirándulólhelye. Környezetében nagy befogadóképességű autóparkolókat építettek ki a környező erdők gyors megközelítésére. Ezekből vagy a Húvösvölgyből is felsétálhatunk egy kőből épült kilátóhoz.

A főváros közönsége hamar megkedvelte az 1929-ben a korabeli útikönyvek szerint „székely” stílusban épült, romantikus (múrom-) elemekkel is bővelkedő tornyos építményt. A kilátó megálmodója az a *Glück Frigyes* volt, akinek az 1902 és 1910 között épült János-hegyi *Erzsébet-kilátót* és a pesti Duna-part nemrég helyreállított villamos viaduktját is köszönhetjük.

A székely stílusú építmény a csodálatos panorámában való gyönyörködést szolgálta eredetileg. Ám a kilátás – legalábbis

a közeli terület látványa – mára igazán lehangolóvá vált. A Látó-hegy déli irányból szinte teljesen beépült.

Hunfalvy János klasszikussá vált helytörténeti kötetének *Kirándulás a Budai hegyekbe* című fejezetben a Látó-hegyről a következő olvasható: „Budaújlak felől kocsíúton mehetünk a Háromhatárhegynek csaknem tetejéig. Azon út a budaújlaki templom mellől a zsidó temetőnek fordul, azután az úgy nevezett Széparkon vonul tovább a Mátyás- és Gugerhegyek közötti nyergen. A jobbra menő utolsó kanyarulatánál kiszállhatunk, s innen azután negyedóra alatt a hegy tetejére gyalogolhatunk fel.”

Hegyünk mai nevét a múlt század negyvenes éveiben kapta. Korábban *Guger-hegynek* nevezték, amelynek eredetét a Budai Vár 1849. májusi visszafoglalásától származtatják. A legenda szerint a magyar honvédsereg parancsnoksága innen figyelte távcsővel (kukkerrel, guggerral) a hadmozdulatokat.

A Szépvölgy szurdokká szűkülő felső szakaszán egy „Természetvédelmi terület” tábla védelme alatt benőtt kocsíút vezet a Látó-hegy oldalában egy bányába (a terület elnevezésének eredete ismeretlen). Ez a hajdani eocén kori mészkő bányaszkadék évtizedek óta a hazánkban is egyre népszerűbb szabad sziklamászás, a „boulderezés” egyik fővárosi zárandókhelye. A bánya azonban nem csak mászható falairól híres. Udvarában megállva kisebb-nagyobb hasadékok, *barlangnyílások* hívják fel magukra a figyelmet. A jelenleg ismert kilenc üreg közül a *Látó-hegyi-barlang* a legmérvadóbb: hossza 60 méter, függőleges kiterjedése 24,5 méter, bejáratának tengerszint feletti magassága pedig 291 méter. A kőbányászat itteni megindulásával vált ismertté a barlang, 1957 óta kutatót üregét több barlangkutató csoport térképezte fel.

A barlang egy félig lebányászott, oldott gömbfülkékjének alján nyíló hasadék vezet a 9 méter mély, keskeny, a bedobált faágaktól, kőzetdaraboktól (és sajnos, a látogatók által elszórt szeméttől) eltömődött aknába, a *Róka-kürtöbe*. Ennek mélyén egy majd-

nem 30 méter hosszú, 0,7–1,5 méter széles és egyetlen hasadék mentén kialakult, jól járható folyosó indul, alját kőzetdarabok és porzó, száraz agyag borítja. A járat a *Kőtár* nevű kiszélesedő hasadékba torkollik, amelynek törmelékkitöltésével a barlangkutatók eddig nem tudtak megbirkózni. Jelenleg 6-7 méter mély (a beomlások előtt 11 méter mélyre is lejutottak már itt). A barlang korábbi ásványai (kalcit, aragonit, barit, borsókő) mára teljesen elpusztultak.

1. Mi a Látó-hegyen lévő kilátó neve?

- A. Attila
- B. Árpád
- C. Géza

2. Mi a címe Hunfalvy János klasszikussá vált helytörténeti kötetének?

- A. Budapest és környéke
- B. A főváros és környéke
- C. A főváros

3. Hogy hívják a Látó-hegy oldalában lévő bányát?

- A. Angol-bánya
- B. Francia-bánya
- C. Német-bánya

4. Milyen magas a Látó-hegy csúcsa?

- A. 356 méter
- B. 366 méter
- C. 376 méter

A kérdésekre csak egyetlen válasz igaz, tehát négy betűt kell beküldönetek.

Ha a megfejtéshez segítségre van szükségetek, keressétek korábbi lap-számainkat kiadónk boltjában: Bp. Somogyi B. u. 6., vagy a világhálón: www.sulinet.hu/eletestudomany/archiv
A válaszok beküldhetők levelezőlapon. Címünk: Élet és Tudomány, 1428 Pf. 47.

Vagy e-mailen (ez esetben kérjük a postacímét is) eltud@eletestudomany.hu

A Borítékra vagy az e-mail tárgyába írjátok fel: **ÉT matúra**

Beküldési határidő: 2005. október 12.

A helyes megfejtéseket beküldő értékes könyvet nyerhetnek.

Diákoldal